

La Passió de Vilalba, passió d'un poble

Equip CETA

EL CALVARI, CAPELLA DELS DOLORS, VILALBA DELS ARCS, TERRA ALTA.

1.391.

En parlar avui de Vilalba cal fer-ho, també, de la seva Passió, que ha vingut a afegir-se a les moltes que, tots ho sabem, es representen arreu de Catalunya. Malgrat tenir només set anys d'antiguitat podem considerar-la ja tota una tradició. La Passió ha arrelat amb força a la vila, els vilalbins se l'han feta seva, i avui els seus organitzadors es refereixen a ella amb vertader entusiasme. Aquesta manifestació creix d'any en any.

Més que un acte sacramental, aquesta Passió és considerada pels vilalbins com una obra o representació teatral; això dona peu a que hi puguin participar tots els habitants del poble, o gairebé; es transmet sobretot un missatge: En

començar la Passió el poble de Judea està dividit, moralment i materialment destruït. Hi trobem un governant jueu, Herodes, les forces d'ocupació amb un governant romà, Ponci Pilat i els governants clericals, Caifàs o Anàs. És aquest el moment en que arriba un home que els diu que s'han de unir. La Passió vista avui ens duu el repte de fer alguna cosa molt diferent; es va a la recerca de diversos punts de vista; busquem l'essència total de la Passió.

En aquesta Passió hi intervé un noranta per cent del poble, des de xiquets de mesos fins a homes i dones de seixanta anys. Hi ha gent que es passa quatre mesos preparant-la i d'altres que es limiten a posar-se la túnica i participar-hi

el dia de la representació (com ho poden fer també els visitants). És la Passió de tots. Es representa, naturalment, per Setmana Santa, el dijous a la nit i el dissabte a la tarda. De nit resulta espectacular, en respectar-se els cànons de l'època el decorat és pràcticament inexistent; per damunt de tot predomina la paraula. Amb el vestuari fins i tot han sorgit problemes en considerar-lo alguns massa senzill. Els complements s'han inspirat directament en els de l'època, les dones del teló per exemple porten una llàntia d'oli i les torxes que es fan servir anant del poble al Calvari són de teia, la qual es crema per la seva mateixa naturalesa; no hi ha res fora de temps, s'intenta defugir qualsevol tipus d'anacronisme, ni un micròfon, ni efectes especials. Res. Els escenaris s'aixequen quaranta centímetres del terra, el mínim que permet donar una certa visualització; degut a això es demanen sempre disculpes a aquells que no poden veure ni escoltar, ja que tot és molt natural i personal.

La Passió s'estén tot al llarg dels carrers del poble fins als afores, a mig quilòmetre, fins arribar al Calvari, un turonet ermat completament, un lloc idoni, perfecte.

El text de la Passió ha anat variant al llarg d'aquests set anys; al principi era molt senzill; tanmateix, cada any s'ha anat adaptant la idea a una forma de veure-la diferent; la Passió, tothom ho sap, té infinitat de lectures i cadascú pot trobar-

hi allò que personalment li interessi. Un any es va fer com un missatge de pau; la pau comença per un mateix, si no se'n té no es pot transmetre. Un altre any es féu vista per un germà de Jesús, Santiago, i vista també a través de la comunitat; tots parlaven del missatge que havia deixat Jesús i al final el trobaven per crucificar-lo ells mateixos. Un dels personatges més importats, Judes, el qual normalment ha estat considerat com un traïdor, es presentat, per contra, com algú que se sent traït per Jesús; possiblement era, fent servir conceptes actuals, el revolucionari nat, la seva visió i el seu desig eren canviar el món organitzant una revolució, una guerra; en un moment donat ell i Jesús tenen un enfrontament i Judes li diu que és ell qui se sent traït. Són visions molt diferents de les coses. La Magdalena és també aquest cop un personatge importantíssim; s'ha de tenir molt clar que en aquesta revolució, com en totes, si les dones no parlen els homes callen. Les dones d'aquella època anaven d'un lloc a un altre, eren elles les més interessades en el missatge, les més convençudes de la seva validesa. És natural que fos així, ja que una de les grans frases del judaisme és «Gràcies senyor per no haver-me fet ni gentil, ni esclau, ni dona». L'arribada d'un home que les considera les seves iguals és autènticament revolucionària. Degut a això, la Passió de Vilalba atorga una gran importància a les dones.

